

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>



“ဒီဗွီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗွီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗွီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “တောင်သူတွေနဲ့ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ ပြဿနာ ဘယ်တော့ပြေလည်မလဲ?”
 ဖြစ်ပါတယ်။

**အမှတ် - ၄၅၄၊ ဂုလွာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။**

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၄၅၉၀၆၅၉၄၀** နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

တောင်သူတွေနဲ့ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေပြဿနာ ဘယ်တော့ပြေလည်မလဲ? (ယမင်းမြတ်အေး)

မြန်မာနိုင်ငံဟာဆန်စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးသလို အဓိကစားသုံးတဲ့ နိုင်ငံဆိုရင်မှာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးအနေနဲ့ ကြည့်ရင်တစ်နှစ်ကို မိုးစပါးဧက ၁၄-၁၅ သန်းလောက်အထိ စိုက်ပျိုးကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဆန်စားသုံးမှုကိုလေ့လာကြည့်တဲ့ အခါ တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်စားသုံးမှု ၁၅၅ ကီလိုဂရမ်ရှိတာ တွေ့ရတဲ့ အတွက် တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ ဆန်စားသုံးမှု ဆန်တန်ချိန် ၈ သန်းလောက်ရှိနေတယ်လို့ဆိုရမှာပါ။

ဒါပေမယ့် ၂၀၂၀ ခုနှစ် ကိုရည်မှန်းထားတဲ့ မြန်မာ့ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေး မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုအတွက် မက်ထရစ်တန် ၉ ဒသမ ၉ သန်းနဲ့ ပြည်ပ တင်ပို့ဖို့ မက်ထရစ်တန် ၆ သန်း စုစုပေါင်း ဆန်မက်ထရစ်တန် ၁၇ ဒသမ ၇ သန်း ထွက်ရှိနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

စားသုံးမှုနဲ့ ထုတ်လုပ်မှု

ဒီလိုရည်မှန်းထားပေးမယ့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံဟာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် ဆန်စပါး အထွက်နှုန်း ကျဆင်းနေတဲ့နိုင်ငံလို့ပြောရမှာပါ။ ဥပမာဗီယက်နမ်၊ ထိုင်းအစရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ စပါးထွက်နှုန်းက တစ်ဧက တင်း ၁၀၀ ကျော် ရှိနေပေမယ့် မြန်မာ့စပါး ထွက်နှုန်းကတော့ တစ်ဧကပျမ်းမျှ တင်း ၇၀ ကျော်လောက်ပဲရှိပါ သေးတယ်။ တချို့ လယ်တွေဆိုရင် တင်း ၃၀၊ တင်း ၄၀လောက်ပဲ ထွက်တဲ့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်နဲ့ တွက်ခြေမကိုက်တဲ့ လုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်လာပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာစစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးစတဲ့ ဆည်ရေသောက်ဒေသတွေနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးစတဲ့ဒေသတွေဟာ မြေကောင်းပြီး ရေတော်မိုးတော်ဖြစ်တဲ့အတွက် အထွက်ကောင်းပေမယ့် အထွက်မကောင်းတဲ့အခြားဒေသတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။

မျိုးစပါးကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ နိုင်ငံတော်က မထောက်ပံ့နိုင်တာအပြင် တောင်သူတွေ ဘက်ကလည်း စနစ်တကျ မရွေးချယ်နိုင်ဘဲ စိုက်ပျိုးနေကြတာ၊ နည်းပညာ အားနည်းတာ၊ သွင်းအားစုတွေမထည့်နိုင်တာ၊ နှစ်စဉ်ရေကြီးရေလျှံမှု တွေဖြစ်နေတာတွေဟာ ယေဘုယျ အားဖြင့် အထွက်နှုန်းကျဆင်းစေတဲ့ အကြောင်းတရားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ ဆန်စပါးလောက တိုးတက်ဖို့ ဘာတွေ လုပ်ဆောင်သင့် သလဲ၊ နိုင်ငံတော်ရဲ့ မူဝါဒတွေ ဘယ်လောက်အားကောင်းနေပြီလဲ လက်တွေ့ကျကျ သုံးသပ်ဖို့လိုအပ်နေပါပြီ။

လေ့လာသူတချို့ကတော့ စက်ကိရိယာတွေမသုံးနိုင်သေးတာဟာလည်း ကြီးမားတဲ့ အတားအဆီးတစ်ခုလို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ ဥပမာ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲမှာချိန်ဆလုပ်ကိုင်နေရတဲ့ တောင်သူလယ်သမားတွေအဖို့ လုပ်သားရှားပါးလာတဲ့ အခက်အခဲက ဒီလုပ်ငန်းကိုထိခိုက်လာတဲ့အထိပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတွေ ဖြစ်လာစေတဲ့အကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ဒီလုပ်ငန်းမှာလယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာတွေ အလျှင်အမြန် အစားထိုးလုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ လိုအပ်လာတဲ့အကြောင်းလည်း သုံးသပ်ကြပါတယ်။

စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ

တချို့ကတော့ တောင်သူလယ်သမားတွေကို ထိရောက်တဲ့ စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေတွေ ပံ့ပိုးပေးဖို့ဆန္ဒရှိကြပါတယ်။ စိုက်ပျိုး စရိတ်ချေးငွေ ထုတ်ချေးမှုနဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးနှစ်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ကျပ်ဘီလျှံ ၁၉၈၃ သုံးထားတယ် လို့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက ရရှိတဲ့ သတင်းတွေ အရသိရပါတယ်။ ၂၀၁၅- ၁၆ တုန်းကတော့ ကျပ်ဘီလီယံ ၁၇၀၀ ကျော်ထုတ်ချေးပေးခဲ့တဲ့အတွက် ယခုနှစ် ပိုသုံးထားတယ်လို့ပြောရမှာပါ။

အဲဒီလိုပေးတဲ့နေရာမှာ လယ်တစ်တစ်ဧကကို တစ်သိန်းခွဲ (၁၅၀၀၀၀)၊ ယာတစ်ဧကကိုတော့ ကျပ် တစ်သောင်း (၁၀၀၀၀) ထုတ်ချေးပေးပြီး လယ်သမားတစ်ဦးကို ၁၀ ဧကအထိ ထုတ်ချေးပေးတယ်လို့လည်းသိရပါတယ်။ အတိုးနှုန်းကတော့ ၈ ဒသမ ၅ % ဖြစ်ပါတယ်။ လယ်သမားတွေအတွက်ချေးငွေ

ကို နှစ်စဉ်မလေ့လာတာမှာ ထုတ်ချေးတတ်ပေမယ့် နေရာဒေသပေါ်လိုက်ပြီး ကွဲလွဲမှု ရှိတယ်လို့သိရပါတယ်။ ချေးငွေနှောက်ကျရင်တော့တောင်သူတွေက အပြင်က ၂၀ %၊ ၃၀ % နဲ့ ငွေချေးပြီး စိုက်ကြရပါတယ်။

အစိုးရသစ်လက်ထက်ရဲ့ အစောပိုင်းကာလတွေမှာ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီ (JICA) ကချေးငွေ ဂျပန်ယန်း သန်းပေါင်းတစ်သောင်းခွဲ (ကျပ်သန်း ၁၈၀၀၀၀) ကို လယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာစက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူတွေကိုအစိုးရကနေတစ်ဆင့် နှစ်ရှည်ထုတ်ချေးသွားဖို့နဲ့ အဲဒီငွေကို ၃ နှစ်ကနေ ၅ နှစ်အတွင်း မှာပြန်ဆပ်ခွင့်ပေးဖို့ သတင်းတွေကြားရပေမယ့် အခုနောက်ပိုင်းတော့ အဲဒီသတင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာမှတိတိကျကျ မသိရ၊ မကြားရတော့ပါဘူး။

ပြည်ပတင်ပို့မှု

ပြည်ပတင်ပို့မှုကိုလေ့လာကြည့်ရင်တော့ တိုးတက်လာတယ်လို့ပြောရမှာပါ။ ယခုနှစ် ဩဂုတ်ပထမပတ် အထိ လေးလတာ ကာလအတွင်း ပြည်ပကိုဆန်နဲ့ ဆန်ကွဲ တန်ချိန် တစ်သန်း ကျော်တင်ပို့ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခင်နှစ်ကာလတူထက် တန်ချိန် ခြောက်သိန်းနှစ်သောင်း (၆၂၀၀၀၀) ကျော် ပိုပို့တင်ပို့ထားတယ်လို့ စီးပွားရေးနဲ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ရရှိတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ အရသိရပါတယ်။

လက်ရှိ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ဩဂုတ်လပထမပတ်အထိ တန်ချိန်တစ်သန်းနဲ့ နှစ်သောင်း (၁၀၂၄၄၅၉) ကျော်တင်ပို့ထားပြီး ဒေါ်လာသန်း ၃၀၀ နီးပါးရရှိထားပြီဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာတော့ဆန်နဲ့ ဆန်ကွဲတန်ချိန် သုံးသိန်းကိုးသောင်း (၃၉၂၀၂၈) ကျော်သာတင်ပို့နိုင်သေးတဲ့အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃၅ သန်းလောက်သာရရှိခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ဩဂုတ်လဆန်းပိုင်း ဆန်တင်ပို့မှုကိုလေ့လာကြည့်ရင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံကို ဧည့်မထဆန် တန်ချိန် ၆၂၀၊ အာဖဂန်နစ်စတန်နိုင်ငံကို ဧည့်မထဆန် ၃၅၅၀ တန်၊ တရုတ်နိုင်ငံကို ဧည့်မထဆန် တန်ချိန် ၈၇၅၀ တန်နဲ့ ပေါင်းဆန် ၃၇၅ တန်၊ ငမိန်ဆန် ၁၉၂ တန်၊ ရုရှားနိုင်ငံကိုတန်ချိန် ၇၂၅ တန်၊ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံကို ၃၇၅ တန်၊ အီးယူနိုင်ငံတွေကို ၁၅၉၆ တန်နဲ့ အခြားနိုင်ငံအချို့ကိုလည်း အသီးသီးတင်ပို့ခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ ဈေးကွက်အနေအထားကိုလေ့လာကြည့်ရင် မြန်မာဆန်တွေကို ပုံမှန်အတိုင်း တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အာဖရိကနိုင်ငံတွေက အဝယ်များနေဆဲဖြစ်ပြီး အီးယူဈေးကွက် ရရှိထားပေမယ့် သိသိသာသာတော့ မတင်ပို့နိုင်သေးပါဘူး။

ပြည်ပဆန်တင်ပို့မှုမှာ ၂၀၁၂- ၂၀၁၃ လောက်ကစပြီးနှစ်စဉ် တန်ချိန်တစ်သန်း ကျော်စီ တင်ပို့နိုင်တာတွေရပြီး ၂၀၁၄- ၁၅ မှာတော့ ၁ ဒသမ ၈ သန်းလောက်အထိ မြင့်တက်သွား ခဲ့ပါတယ်။ လက်ရှိ ဘဏ္ဍာနှစ်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၇-၁၈ မှာတော့ ပြည်ပကို ဆန်နဲ့ဆန်ကွဲ တန်ချိန် ၂ သန်းကျော်လောက်အထိ ပို့နိုင်ဖို့ လျာထားထားတယ်လို့လည်း မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါး အသင်းချုပ်က ရရှိတဲ့သတင်းတွေအရ သိရပါတယ်။

အခုလို ဆန်စပါးတင်ပို့မှု အားကောင်းလာပေမယ့်လည်း မြန်မာ့ဆန်ရဲ့ အရည်အသွေးကြောင့် ဈေးကောင်း မရနိုင်သေးသလို ဈေးနှုန်းလည်းတည်ငြိမ်မှု မရှိပါဘူး။ မြန်မာ့ဆန်အများစုကို ပုံသေဈေးနှုန်းနဲ့ အာဖရိကကိုတင်ပို့ပြီး နယ်စပ်ကနေ တရုတ်ပြည်ကို တင်ပို့နေတာလည်း ဆန်ဈေးမတည်ငြိမ်ရတဲ့အကြောင်းတခု ဖြစ်တယ်လို့သုံးသပ်တာတွေလည်းရှိပါတယ်။ ဆန်တင်ပို့တာကို မြန်မာဘက်က တရားဝင်လို့ သတ်မှတ်ပေးမယ့် တရုတ်ကတရားမဝင်ဘူးလို့ သတ်မှတ်တာဟာ ပြသတာ ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်း၊ တရုတ်ဘက်က အဖမ်းအဆီးလုပ်တိုင်း မြန်မာ့ဆန်ဈေး ထိုးကျသွားတဲ့အကြောင်းကိုထောက်ပြကြတာပါ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကတော့ နိုင်ငံတကာ ဆန်ဈေးကွက်ကို မတိုးနိုင်လို့ ပြည်တွင်းဆန်ဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်ရတာလို့ သုံးသပ်ထားပါတယ်။

ဆန်ဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်မှုနဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ဆက်စပ်နေပုံကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စုက (၂၀၁၄) မှာ အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်ပြီး ပြုပြင်ရေးလုပ်ဖို့ အကြံပြုပေးထားတာရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စိုက်ပျိုးမြေ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆန်စပါးစိုက်ကြတာဖြစ်တဲ့အတွက် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် တန်းဖိုးရဲ့ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းကို ဆန်စပါးကရနေတယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှု တိုးပွားလာရင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကျဆင်းနိုင်စေနိုင်တဲ့အကြောင်း ထောက်ပြထားတာလို့ ယူဆရမှာဖြစ်ပါတယ်။